

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 456/2011-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. októbra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť P. P., K., zastúpeného advokátkou JUDr. D. S., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 217/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. P. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júla 2011 doručená sťažnosť P. P., K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 217/2007 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„Podaním doručeným okresnému súdu 18. 10. 2007 sa navrhovateľ /ďalej sťažovateľ/ domáhal toho, aby súd znížil jeho vyživovaciu povinnosť na dcéru D. P.,... zo sumy 132,77 €.- mesačne na sumu 67.- € . Súdne konanie sa vedie pod sp.zn. 13 C / 217/2007. Prvé pojednávanie sa uskutočnilo 27. 02. 2008, ďalšie bolo určené na 12.5.2008, ktorého sa ale sťažovateľ, ani jeho právna zástupkyňa pre vlastný omyl o termíne súdneho pojednávania nezúčastnili. Súdne pojednávanie určené na 3. 7. 2008, bolo odročené pre dovolenku odporkyne a svedkyne. Nasledujúce súdne pojednávanie sa uskutočnilo 24. 09. 2008. Rozsudkom z 12. 01. 2009 súd žalobný návrh sťažovateľa zamietol. Uznesením sp. zn. 7 COP 133/2009 z 22. 10.2009 Krajský súd v Košiciach zrušil rozsudok a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Súdne pojednávanie sa uskutočnilo 08 . 03. 2010 a 28. 4. 2010 súd o veci rozhodol tak, že vyživovaciu povinnosť sťažovateľa znížil na sumu 67.- € mesačne od 01. 11. 2007 do budúca.

Na odvolanie odporkyne odvolací súd uznesením zrušil rozsudok okresného súdu 24. 03. 2011 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Súdne konanie sa de iure vrátilo na svoj začiatok.

Súdne konanie určené na deň 11. 07. 2011 bolo odročené z dôvodov ospravedlnenia sa svedka a jeho žiadosti o odročenie súdneho konania, pre vopred zaplatenú dovolenku v zahraničí.

Podpredsedníčka okresného súdu v liste z 31. 05. 2011 reagujúc na sťažnosť sťažovateľa ju označila za dôvodnú.

Sťažovateľ má zato, okresný súd nepostupoval vo veci efektívne a tým, že jeho rozsudok bol odvolacím súdom opakovane zrušený došlo k zbytočným prietahom súdneho konania a záležitosť ani po 4 rokoch právoplatne rozhodnutá nebude. Právna neistota sťažovateľa tak naďalej trvá.

Sťažovateľ je toho názoru, že okresný súd postupoval v jeho záležitosti v rozpore s ust. § 6 a aj § 100 O. s, p. a jeho právo na prejednanie veci bez zbytočných prietahov zaručené čl. 48. ods. 1 Ústavy SR a právo na prejednanie veci v primeranej lehote,

zaručené čl. 6 ods. 1 dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a základných slobôd porušené bolo.“

Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„Okresný súd Košice I., v konaní vedenom pod sp. zn. 13C/217/2007 porušil základné právo P. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

- Okresnému súdu Košice I. prikazuje konať vo veci vedenej pod sp. zn. 13 C/217/2007 bez zbytočných prietahov a čo najrýchlejšie.

- P. P. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 3.000.- €, ktoré je mu Okresný súd Košice I. povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu. Okresný súd Košice I. je povinný vyplatiť P. P. 260,70 € do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu na účet advokátky JUDr. D. S. ...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05).

Sťažovateľ namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 217/2007.

Ústavný súd zo spisu okresného súdu nezistil, že by od podania návrhu na začatie konania o zníženie výživného podaného sťažovateľom dosiaľ okresný súd nekonal plynulo, bez zbytočných prietáhov. Sťažovateľ sám neoznačil časové úseky, v ktorých podľa neho okresný súd nekonal plynulo.

V tomto smere ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 66/02), podľa ktorej nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01).

Zo spisu okresného súdu, ktorý si ústavný súd zadovážil, zistil, že postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 217/2007 sa zjavne nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z obsahu sťažnosti ústavnému súdu a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ krátko pred podaním sťažnosti ústavnému súdu využil možnosť postupu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) a 30. apríla 2011 podal sťažnosť na prietahy

v konaní adresovanú predsedovi okresného súdu. Do uvedeného dátumu nepreukázal, že by si práva, ktorých porušenie namieta pred ústavným súdom, chránil iným spôsobom.

Ústavný súd konštatuje, že využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mal sťažovateľ právo podľa citovaného zákonného ustanovenia zákona o súdoch, sa v okolnostiach posudzovanej veci prejavilo ako účinný prostriedok nápravy, ktorý mal sťažovateľ k dispozícii a úspešne ho aj využil ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Po vybavení sťažnosti podpredsedníčkou okresného súdu 31. mája 2011, ktorá uznala dôvodnosť sťažnosti, okresný súd v rýchlom slede vykonával úkony smerujúce k rozhodnutiu veci a dôvodom, prečo vec nebola skončená do podania sťažnosti ústavnému súdu, bola žiadosť brata sťažovateľa Ing. P., ktorý mal byť vypočutý ako svedok, o odloženie už nariadeného pojednávania.

Skutočnosť, že orgán štátnej správy súdu uzná sťažnosť na prietahy za dôvodnú, nemusí viesť bez ďalšieho k prijatiu v nadväznosti na to podanej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie, pretože ústavný súd pridržiavajúc sa doterajšej stabilizovanej judikatúry považuje za potrebné poskytnúť všeobecnému súdu časový priestor na prijatie opatrení pre účely nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného jeho nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (IV. ÚS 78/07, IV. ÚS 59/08).

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup okresného súdu v napadnutom konaní po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd nad rámec uvádza, že pokiaľ by v budúcnosti v postupe okresného súdu dochádzalo k prietahom v konaní, sťažovateľovi nič nebráni v tom, aby opätovne podali sťažnosť pre porušenie základných práv a slobôd podľa čl. 127 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2011